

VZDAL SE SOBĚ – PŘIBLIŽ SE LIDEM!

Základ kázání: Skutky 2:42-47

1. čtení: Izajáš 58

⁴² *Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se.* ⁴³ *Všech se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštoly se stalo mnoho zázraků a znamení.* ⁴⁴ *Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné.* ⁴⁵ *Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval.* ⁴⁶ *Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem.* ⁴⁷ *Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse.*

Milí bratři, milé sestry,

sluší se v těchto dnech v našem společenství vzpomenout Mistra Jana Husa a jeho zápas o obnovu tehdejší církve. Tím spíš, že dnes budeme společně přemýšlet právě o vztazích mezi křesťany. A tak začnu dnešní kázání slovy Mistra Jana o církvi, která vyslovil 29. června 1411:

„Církev je v podstatě zástup svatých a dělí se na tři části: bojující, spící a zvítězilou. Kdyby byl býval první Čech zkušený, nenazval by církev kostel ani cirkew (z řečtiny: kyriakon – to, co patří Pánu; dům Páně; chrám), ale shromáždění svatých (z řečtiny: ekklésia – shromáždění); pak by prostí lidé lépe mohli pochopit, co církev je. Avšak protože se ujal název kostel, prostí lidé církvi rozumějí pouze ve viditelné rovině (organizace, budova). Je třeba církev chápat jako společenství svatých lidí od začátku světa do konce dějin, počítaje do ní pouze ty, kdo nakonec budou spaseni. Kristus je hlavou oné celé a obecné církve, která je vystavěna na Kristu. Všichni svatí, kteří do ní patří, mají mezi sebou společenství lásky, protože jeden druhého miluje jako sám sebe, a mají též společenství podpory, protože se všichni navzájem podporují.“

Jan Hus v tomto kázání vysvětluje, že slovo „církev“ je zavádějící. Protože toto slovo původně zní řecky „kyriakon“, což je „dům Páně“, „chrám“. Ale církev přece není totéž co chrám. Církev není budova. Církev je v Novém zákoně „ekklésia“, tedy shromáždění, společenství živých lidí, kteří své životy odevzdali Pánu Ježíši Kristu, žijí spolu a navzájem o sebe pečují. A právě o tom dnes bude řeč.

Bratři a sestry, před 14 dny jsme četli tento krásný a jedinečný biblický oddíl, který nás vrátil na samotný začátek křesťanského společenství, k jeho skutečným kořenům. Snažili jsme se z něj vyčíst prvotní praxi křesťanů, jejich každodenní život ve společenství.

A řekli jsme, že na tomto prvním společenství byl obrat ke Kristu vidět. Nejen že slovy vyznali Pána Ježíše Krista, ale také podle toho žili. Žili život obrácených lidí. A to se projevovalo na vztahu s Hospodinem. Oni utíkali od sebe samých, zdrhali před svým sobectvím, vzdalovali se sami sobě – a přibližovali se Bohu. Bůh si je táhl k sobě – stále víc. Jejich sobectví umíralo. Jejich "Já" dostávalo na frak. Bylo menší a menší. Stále se umenšovalo. Asi podobně, jako když jehlou probodnete igelitový sáček naplněný vodou. Propíchnutý sáček se sice pomalu, ale přitom nepřetržitě zmenšuje – dokud není úplně prázdný.

A tento jejich život s Bohem se projevoval takto: První křesťané vytrvale poslouchali učení apoštolů, modlili se, žili v bázni z Boha, pobývali svorně každého dne v chrámu a chválili Boha. A to všechno s velikým nasazením. Horlivě, vášnivě, jak Lukáš říká.

Ale to je jen jedna stránka mince jejich obrácení. Dnes se podíváme na tu druhou stránku: Jak se jejich obrácený život projevoval ve vztahu k jejich bližním. A tu vidíme, že první křesťané se vzdalovali sami sobě a přibližovali se stále více svým souvěrcům, bratrům a sestrám ve víře. Takže nejen Bohu, ale i lidem kolem nich. Především věřícím, ale i nevěřícím. Nebudeme se tedy zabývat vzletnými myšlenkami prvních křesťanů. Nebo jejich krásnými výroky. Ale přímo jejich praxí, jejich životy. To je, myslím, mnohem cennější a vzácnější – a v posledku také inspirativnější – než pouhé myšlenky a pouhá slova.

A) Lukáš nejprve říká: Byli spolu. (v. 42) Byli spolu – vytrvale a oddaně. Tak jednoduché! A přitom tak silné! Jeden před druhým se nezavírali na petlici. Nehráli před sebou na schovávanou. Nezůstávali se svou vírou, se svou radostí, se svými problémy sami u sebe doma – maximálně po boku několika dalších nejmilejších bratrů a sester. Ne! Oni se poprali se svou přirozenou touhou být sami. Se svým sklonem držet si odstup od těch, kteří jim vadí, lezou jim na nervy a jsou jim trnem v patě. První věřící udělali krok dopředu k těm, kteří také věřili Ježíši Kristu. Byli s nimi v kontaktu. Tvořili společenství. Živé, ne virtuální společenství. Scházeli se každého dne, mluvili spolu tváří v tvář – ne jen přes sociální sítě, nebo po telefonu. Měli spolu plné obecenství – tělesné i duchovní.

Dělali přesně to, co po nich Bůh chtěl. Protože Bůh vymyslel a vytvořil církev. Bůh vymyslel a vytvořil společenství křesťanů. A ne jen jednotlivé, na sobě nezávislé věřící osoby. Žalmista si libuje, jak jsme na začátku bohoslužeb slyšeli:

- *Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratři bydlí svorně!* (Ž 133:1)

A z Nového zákona to slyšíme velmi často:

- ²⁶ *Trpí-li jeden úd, trpí spolu s ním všechny. A dochází-li slávy jeden úd, všechny se radují spolu s ním.* ²⁷ *Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů.* (1K 12:26-27)
- *Je-li možno povzbudit v Kristu, je-li možno posílit láskou, je-li jaké společenství Ducha, je-li jaký soucit a slitování:* ² *dovršte mou radost a buďte stejné mysli, mějte stejnou lásku, buďte jedné duše, jednoho smýšlení,* ³ *v ničem se nedejte ovládat ctižádostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe;* (Fp 2:1-3)
- ¹² *Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí.* ¹³ *Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství.* ¹⁴ *Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro a ne zlo.* ¹⁵ *Radujte se s radujícími, plačte s plačícími.* (Ř 12:12-15)
- *Bratři, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti a každý si dej pozor sám na sebe, abys také nepodlehł pokušení.* ² *Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův.* ³ *Myslí-li si někdo, že je něco, a přitom není nic, klame sám sebe.* (Ga 6:1-3)

Bratři a sestry, jak bychom mohli naplnit kteroukoli z těchto apoštolských výzev, kdybychom nebyli spolu? Kdybychom netvořili společenství? Jak bychom se mohli radovat s radujícími, plakat s plačícími? Jak bychom mohli být stejné mysli a jednoho smýšlení? Jak bychom mohli brát na svá bedra břemena druhých, kdybychom nebyli pohromadě? V praxi jsme to zakusili teď na táboře. Pospolitý život věřících lidí vede sice občas k nějakým konfliktům, ale jinak je pro naši zbožnost naprosto nezbytný. Posouváme se ve víře, lásce a naději dopředu společně, sobě nablízku – a ne daleko od sebe.

A k tomu si ještě povšimněte praxe Pána Ježíše. Kristus si přece také vyvolil dvanáct učedníků, kteří s ním společně kráčeli Izraelem. Neměl dvanáct různých učedníků, přičemž každý z nich by s ním strávil několik hodin dne – odděleně od ostatních. Ne, Ježíš nedával svým učedníkům soukromé hodiny! Učedníci byli s Ježíšem – všichni dohromady. Pán Ježíš je také posílal na misi – po dvou. Ne po jednom. (L 10:1) A když si náhodou s sebou nechtěl brát přímo všechny učedníky, nechal si k sobě jednoho, ale rovnou tři: Jakuba, Jana a Petra. Třeba do Getsemanské zahrady – před svým zatčením. (Mk 14:33)

Bratři a sestry, vím, jak to kolikrát chodí v městských sborech. Tam se ti, kteří věří ve stejného Pána Ježíše, prakticky ani neznají. Nic o sobě nevědí. Neprožívají společně své starosti, ale ani radosti. Nemohou nic z toho společně sdílet. Nepláčou a nesmějí se společně. Každý z nich si žije prakticky jen na svém vlastním, domácím písečku. A společně stráví tak jednu, maximálně dvě hodiny týdně. Přičemž jedna z těch dvou hodin jsou nedělní bohoslužby.

My žijeme na vesnici, kde ještě pořád přetrvává povědomí o nutnosti a výhodách pospolitého života. Známe se, vidáme se, zdravíme se, mluvíme spolu, pomáháme si navzájem. Zdá se tedy, že bychom si mohli pochvalně poklepat po ramenou: *Vždyť my žijeme stejně jako první věřící. Žijeme spolu.* A přece: Když se zamyslíme, Písmo podrobuje kritice i naši zavedenou praxi.

My totiž o těch prvních křesťanech neslyšíme, že by si vytvářeli zvláštní skupinky lidí stejně či alespoň podobně smýšlejících. Nevytvářeli si malá společenství v rámci velikého společenství. A nečteme, že si měli vzájemně blíž ti, kteří jsou rodina v Kristu a zároveň pozemská rodina. A to je výzva pro nás, bratři a sestry. Tam, kde se krev a víra mísí, přesně tam se vytvářejí různé skupinky, které drží spolu proti jiným skupinkám. A takové praktiky do církve nepatří. Dokonce jsou pro církev přímo škodlivé a velmi nebezpečné.

Stále znovu si musíme připomínat, že duchovní rodina má podle Písma dokonce přednost před pozemskou rodinou. A to je pro nás těžké. Pokud členové duchovní rodiny jsou zároveň členy pozemské rodiny, je to bonus navíc, třešnička na dortu. Ale ne základ, na kterém stavíme naše společenství. Základ je duchovní rodina, duchovní bratrství a sesterství – v čele s Ježíšem Kristem. Neměl snad Pán Ježíš pozemskou rodinu? Měl! A zřejmě velikou. Matku, bratry, sestry. (Mk 6:3) A dával jí přednost před tou duchovní, před svými učedníky? Nikoli! Nedával!

- ³² *Kolem něho seděl zástup; řekli mu: "Hle, tvoje matka a tvoji bratři jsou venku a hledají tě."* ³³ *Odpověděl jim: "Kdo je má matka a moji bratři?"* ³⁴ *Rozhlédl se po těch, kteří seděli v kruhu kolem něho, a řekl: "Hle, moje matka a moji bratři!"* ³⁵ *Kdo činí vůli Boží, to je můj bratr, má sestra i matka.* (Mk 3:32-35)

Poslechněme si, co k tomu říkají apoštolové:

- ¹¹ *Potom už není Řek a Žid, obřezaný a neobřezaný, barbar, divoch, otrok a svobodný - ale všechno a ve všech Kristus. (Ko 3:11)*
- ²⁶ *Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši. ²⁷ Neboť vy všichni, kteří jste byli pokřtěni v Krista, také jste Krista oblékli. ²⁸ Není už rozdíl mezi židem a pohanem, otrokem a svobodným, mužem a ženou. ²⁹ Vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. Jste-li Kristovi, jste potomstvo Abrahamovo a dědicové toho, co Bůh zaslíbil. (Ga 3:26-29)*
- ¹⁰ *A tak dokud je čas, čiňme dobře všem, nejvíce však těm, kteří patří do rodiny víry. (Ga 6:10)*
- ⁹ *Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem, naším Pánem Ježíšem Kristem. ¹⁰ Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení. (1K 1:9-10)*

Církev je duchovní rodina. Duchovní prostředí, kde se na základě víry v Krista a lásky ke Kristu stírají všelijaké rozdíly – sociální, ekonomické, ale i ty rodové, pokrevní rozdíly.

B) Co dál o tom prvním společenství Lukáš vypráví? Křesťané lámali chléb po domech – chválice Boha. A dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. (v. 42.46-47) Mezi prvními křesťany byli zkrátka lidé, kteří otevírali své domy druhým křesťanům – k domácím pobožnostem. A také ke společnému jídlu. Úžasná věc, která má i v našem evangelickém prostředí dlouhou tradici. Ale dnes už je, zdá se – pryč... Jaká škoda, bratři a sestry! V kostele jsou doma všichni – a zároveň nikdo! Kdo z nás v kostele pohostí druhé? A kdo z nás v kostele zakusí pohostění od druhých? V kostele se sice cítíme jako doma, ale zároveň tu doma nejsme. Není to náš domov. A proto v kostele nebudeme schopni projevovat jeden druhému pohostinnost. Bratři a sestry, po domech se nescházeli jen ti úplně první křesťané. Nebyla to jen záležitost první církve. Když se křesťanství začalo šířit mezi pohany, lidé se nadále scházeli v domech různých bohatších lidí, kteří Krista přijali za svého Pána a otevřeli své domovy svým souvěrcům. Zmiňme jen některé: Důstojník Kornélius (Sk 10); matka Jana Marka, spolupracovníka apoštola Pavla (Sk 12); Lydie, obchodnice s purpurem z města Thyatir (Sk 16).

Na druhou stranu: My se společně po domech scházíme – ale na kafe nebo na rodinné oslavy. Což je skvělé a potřebné! Ale bylo by ještě lepší, kdybychom společně – když už se sejdeme, chválili také Boha. Kdybychom si společně přečetli něco z Písma a pomodlili se. Kdybychom zazpívali Pánu Bohu zbožnou písničku.

Nemusí to být "na sílu". Nemá to být nudná povinnost (ve smyslu: *Jé, tak jsme se sešli... Ted' rychle budeme společně pět minut chválit našeho Boha – a pak volná zábava. Konečně!*) Ne, to nemá drhnout... Chvála Boha musí být upřímná a radostná, jak jsme minule řekli. Společná modlitba by neměla být násilná. Ale měli bychom si vždycky uvědomit, že kde jsme se společně sešli, tam je Kristus mezi námi. Je s námi v té místnosti, kde zrovna přebýváme. A dal nás zrovna dohromady – možná také proto, abychom jej společně oslavovali za všechno dobré, co jsme z jeho milosrdenství přijali. A od hostitele nebo od nejstaršího (nejváženějšího) člena daného společenství to nikdy násilné nebude.

Je to zvláštní, jak je nám za těžko Boha společně chválit, když už se někde setkáme. Jak se nám do toho nechce. Jak to pro nás vlastně vůbec není přirozené. Určitě proto, že se stydíme. Jsme tak vychovaní našimi předky. Nebo máme pocit, že když se na začátku pomodlíme, pak už nebude taková zábava, jakou čekáme. Nebo prostě máme dojem, že času není nazbyt.

Tolik ke společné chvále Hospodina. Ale to není všechno, bratři a sestry. První křesťané, když se sešli, společně také lámali chléb. A dělili se o jídlo s radostí a upřímností.

Co znamená to „lámání chleba“? V zásadě existují tři možnosti výkladu této praxe prvních křesťanů.

1) Byla to večeře Páně. 2) Bylo to společné jídlo zakončené večeří Páně. 3) Bylo to jen společné jídlo. Domnívám se, že šlo o společné jídlo, které občas nebo naopak často vrcholilo společnou večeří Páně. O této praxi slyšíme také z 1K 11. Na druhou stranu z Písma víme, že Židé hluboce prožívali společné jídlo. Byla to duchovní činnost. Byla to duchovní událost, kdy si dané společenství bylo blíže než kdykoli jindy. Ne jen něco všedního a obyčejného. Ostatně: Podobně to prožíváme i my – třeba při nedělním obědě.

A samozřejmě, že to bylo jednostranné a nevyvážené. Druhé křesťany zvali jen ti, kteří na to měli dostatečné prostory a dostatečné prostředky. Tedy ti, kteří měli dům a peníze. Bohatší zvali druhé k sobě domů ke společnému jídlu. A chudší se nechávali pozvat. Jedni křesťané zvali a hostili ostatní daleko častěji než druzí. Prokazovali si tím vzájemně lásku a pohostinnost.

Přesně k tomu Pán Ježíš vybízí poměrně často. Aby ti, kterým bylo mnoho dáno, také uměli dát druhým. Lukáš, autor Skutků apoštolských, nám jako jediný evangelista přináší Ježíšovo podobenství *O Boháči a Lazarovi*, ve kterém hladový a nemocný Lazar zemře u vrat toho boháče, zatímco boháč hoduje se svými bratry každý den svého života. (L 16:19-31) Základní poselství? Vy, bohatí, máte povinnost pomáhat chudším. Vy, bohatí křesťané, máte povinnost dělit se o základní životní potřeby s chudými bratry a sestrami.

A podobně vyznívá i jiné Ježíšovo podobenství, které popisuje zase jen Lukáš: *O boháči a stodolách* (L 12), kde si boháč za svého života střádá a stále rozšiřuje svůj majetek – aniž by myslel na své okolí.

Když se tedy s někým dělíme o jídlo, dáváme mu tím zcela prakticky najevo, že ho máme rádi. Že nám záleží na jeho životě. Že je našemu srdci drahý a milý. A také dáváme sami sobě najevo, že už jsme učinili krok sami od sebe pryč. Směrem k druhému. Že jsme zase o ždíbeček víc umrtvili to naše sobecké já, které tak rádo přijímá a shromažďuje, než aby dávalo a ochuzovalo se na úkor druhých.

A pozor: My slyšíme, že to první křesťané činili s radostí a s upřímným srdcem. Ne proto, aby je druzí lidé chválili za jejich dobrosrdečnost. Ne proto, aby se proslavili v první církvi. Ne proto, aby jim chudší bratři a sestry byli zavázáni. Ne proto, aby si takovým krásným jednáním naklonili Boha na svou stranu.

Bůh jim hodně dal – a oni mají radostnou povinnost používat svůj majetek ve prospěch širšího společenství.

Apoštol Petr, který přímo zažil tato první léta prvního společenství, napsal v dopise svým adresátům:

- ⁹ *Bud'te jedni k druhým pohostinní a nestěžujte si na to!* (1Pt 4:9)

A úplně stejně apoštol Pavel:

- ¹³ *Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství.* (Ř 12:13)

C) A teď postoupíme ještě o krok dál. První křesťané měli všechno společné. Prodávali, co měli a rozdělovali potřebným. (v.44-45) Pokud někomu z vás úplně nevoněla ta praxe první církve, kdy křesťané, kteří měli dostatek prostředků, zvali k sobě domů a hostili ty své souvěrce, kteří takové prostředky neměli – pak se vám tím méně bude líbit to další, co nám Lukáš vypráví. Ti první křesťané byli skutečně obrácení. Tedy odvrácení od sebe a obrácení k lidem kolem nich. Byli blíží druhým než sobě. Jak se to pozná? Milými řečmi? Slovy typu: *Mám tě ráda, miluji tě, záleží mi na tobě, jsi mému srdci drahý, myslím na tebe na modlitbách?* Možná také. Ale jak známo: Láska vyjádřená pouhými slovy nás nic nestojí.

Ale láska projevená dary ze svého – ta nás už něco stojí. A také bolí. A my slyšíme, že ti první křesťané, kteří měli majetek, ten svůj majetek prodávali. A za to, co utržili, kupovali jídlo a sytili hladové. A pravděpodobně i šatili ty, kteří neměli nic na sebe. A možná jim i poskytovali přístřeší. Jestli tím Lukáš myslí, že tito bohatší křesťané pomáhali jen potřebným křesťanům nebo i jiným lidem – to nevíme s určitostí. Ale potřební bratři a potřebné sestry ve víře to byli určitě. V každém případě!

Je potřeba zmínit, že to prodávání majetku nebyla povinnost. To nebyl vstupní rituál ve smyslu: *Jestli chceš, člověče, patřit mezi nás, musíš prodat všechno, co máš. A z toho tvého majetku podělíme ty, kteří nemají nic.* Tak tomu někteří křesťané zvláště v rozvojových zemích světa rozumí: Že první věřící měli úplně všechno společné. Žádné soukromé vlastnictví údajně neexistovalo. A proto by bohatí lidé (chtějí-li se stát křesťany) měli prodat svůj majetek a rozdat jej chudým – na důkaz jejich víry. Ale to neříká Nový zákon – a vlastně ani tento oddíl. Lukáš si totiž dává záležet na tom, aby nám sdělil, že ti bohatší křesťané svůj majetek prodávali. A ne: Jednou provždy prodali. Tedy: Kdykoli bylo potřeba prodat něco z toho, co měli, pak to učinili, aby pomohli aktuálním potřebným. Ale neprodali jednorázově všechno, co měli a z čeho byli živi.

Když apoštol Pavel vede korintské křesťany k tomu, aby poslali sbírku pro jeruzalémské chudé, říká:

- ¹³ *Nejde o to, aby se jiným ulehčilo a vy byli přetíženi, nýbrž abyste na tom byli stejně: ¹⁴ váš přebytek pomůže nyní jejich nedostatku, aby zase jindy jejich přebytek přišel k dobru vám ve vašem nedostatku; tak nastane vyrovnání, ¹⁵ jak je psáno: 'Kdo měl mnoho, tomu nic nepřebylo, a kdo málo, neměl nedostatek.'* (2K 8:13-15)

Bratři a sestry, Korán říká, že muslim, který žije ve městě plném chudých lidí, není pravý muslim. Nepomáhá totiž chudým. A co teprve křesťan? Co teprve my, kteří jsme přijali ten největší dar: Ježíše Krista, který se kvůli nám stal chudým, abychom my zbohatli? Copak my nemáme být ještě štedřejší, když jsme zadarmo dostali celou věčnost? Copak my nemáme dávat ze svého, když se pro nás sám Pán Ježíš Kristus vydal? Když kvůli nám Boží Syn zmařil sebe sama?

Apoštol Pavel píše Korintským:

- ⁶ *A tak jsme vybidli Tita, který započal toto dílo lásky, aby je mezi vámi také dokončil.* ⁷ *Jako jste ve všem bohatí, ve víře, v slovu, v poznání, v horlivosti i v lásce, kterou máte k nám, buďte bohatí i v tomto díle milosti.* ⁸ *Neříkám to jako rozkaz, zmiňuji se však o horlivosti jiných, abych vyzkoušel opravdovost vaší lásky.* ⁹ *Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli.* (2K 8:6-9)

Víte, někteří vykladači se snaží nalézt kořeny této praxe první církve jinde než v Písmu. Ano, nepopírám, že v dějinách existovaly různé skupiny nadšenců (v řeckém prostředí např. pythagorejci, v židovském např. esejci), kteří žili pospolitý život, měli všechno společné, starali se o sebe navzájem. Ale první křesťané v čele s apoštolý jistě čerpali ze života a z učení Pána Ježíše Krista. A když z jeho života, pak tím více z významu jeho smrti na kříži.

To náš milý Pán Ježíš řekl ta děsivá slova:

- ²⁰ *Ježíš pohlédl na učedníky a řekl: "Blaze vám, chudí, neboť vaše je království Boží.* ²¹ *Blaze vám, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni.* ²⁴ *Ale běda vám, bohatým, vždyť vám se už potěšení dostalo.* ²⁵ *Běda vám, kdo jste nyní nasyceni, neboť budete hladovět.* (L 6:20-26)

A také:

- ²⁴ *Když Ježíš viděl, jak se (bohatý mladík) zarmoutil, řekl: "Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!"* ²⁵ *Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý člověk vešel do Božího království."* (L 18:24-25)

A nakonec:

- ³⁴ *Tehdy řekne král těm po pravici: 'Pojd'te, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa.'* ³⁵ *Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne,* ³⁶ *byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.'* ³⁷ *Tu mu ti spravedliví odpoví: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladovéhoho, a nasýtli jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít?'* ³⁸ *Kdy jsme tě viděli jako pucestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě?'* ³⁹ *Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?'* ⁴⁰ *Král jim odpoví a řekne jim: 'Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili.'* (Mt 25:34-40)

My bohužel čas od času zapomínáme, že úloha církve a doména církve je pomoc chudým. Někdo ale namítne: *Tehdy, za doby Ježíše, se stát nestaral o své chudé. A tak museli křesťané pečovat jeden o druhého.* A máš pravdu, člověče. Je to tak. Dnes se stát o chudé stará – v rámci možností. Ale křesťané v mnohých zemích světa žijí daleko za hranicí chudoby a důstojného života. A na tyto lidi můžeme pamatovat – nejen na modlitbách, ale také hmotně. A u nás? V naší zemi? Kdo zaručí, že se stát bude o chudé starat donekonečna? A až se jednou starat nebude, budeme schopni se jeden o druhého postarat? Z ničeho nic? To chce cvik... Taky hned neuděláš učebnicový kotoul. Taky hned neuběhneš maratón. Musíš se v tom cvičit. Luděk Mikáč vám minulý týden tlumočil příkaz z Písma, že se máme cvičit ve zbožnosti. A já k tomu připojím výrok Jakuba:

- ²⁷ *Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení a chránit se před poskvrnou světa.* (Jk 1:27)

Bratři a sestry, domnívám se, že právě v této oblasti se teprve pozná, kdo to myslí opravdu s Bohem vážně. Kdo je opravdu obrácený... Protože dát ze své kapsy – to je velmi obtížné. To se nikomu nechce. Ale pokud jsme pochopili, že Ježíš Kristus se stal chudým kvůli nám, o všechno přišel kvůli nám – pokud to prožíváme, pak nám nebude zatěžko dávat ze svého těm, kteří naši hmotnou pomoc skutečně potřebují. Zvlášť když půjde o naše milované bratry a sestry v Pánu Ježíši Kristu.

D) A na závěr: První křesťané **byli všemu lidu milí** (v. 47). Měli *milost u lidí*, doslova přeloženo. To určitě nebylo náhodou... Bůh jim zjednal milost u lidí tak, jak to pro svůj lid čas od času milostivě dělává. A jak to učinil už mnohokrát v dějinách Božího lidu.

- ²¹ *Ale Hospodin byl s ním (s Josefem), rozprostřel nad ním své milosrdenství a zjednal mu přízeň u velitele pevnosti;* (Gn 39:21)
- ³ *A Hospodin zjednal lidu v očích Egyptanů přízeň. Také sám Mojžíš platil v egyptské zemi za velice významného v očích faraónových služebníků i v očích lidu.* (Ex 11:3)
- ³⁶ *A Hospodin zjednal lidu přízeň v očích Egyptanů a oni jim vyhověli. Tak vyplenili Egypt.* (Ex 12:36)

Ale Bůh to tehdy v Jeruzalémě jistě neučinil zázračně ani násilně. Neudělal to tak, že by ty lidi kolem církve oslepil nebo přeprogramoval na lásku k církvi... Ti první křesťané se prostě chovali pěkně a hezky k těm, kteří bydleli kolem nich. Bůh je vnitřně vedl k tomu, aby se chovali slušně. Oni nehamonili majetek tak, jak to dělají lidé, kteří Boha neznají a naději v Kristu nemají. Oni se nehádali o pozemky. Oni nevodili své sousedy po soudech. Chovali se ke svým bližním mile a ohleduplně. A to je vždycky ten první bod evangelizace, účinného zvěstování Krista. Zlému člověku, který se chová ošklivě ke svému okolí, těžko druzí uvěří, že odevzdal svůj život Kristu a že ho Kristus změnil.

První křesťany měli lidé rádi. Jistě k tomu měli mnoho důvodů. První křesťané se totiž modlili za své vládcy a za ty, kteří jsou v moci postavení.

- ¹ Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkyvdání za všechny lidi, ² za vládcy a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. (1Tm 2:1-2)

Nikomu neubližovali. Snažili se žít podle pravidel dané společnosti – až potud, pokud je společnost nenutila zříct se Pána Ježíše.

- ³ Vládcové nejsou přece hrozbou tomu, kdo jedná dobře, nýbrž tomu, kdo jedná zle. Chceš, aby ses nemusel bát vládnoucí moci? Jednej dobře, a dostane se ti od ní pochvaly. (Ř 13:3)
- ¹¹ Milovaní, v tomto světě jste cizinci bez domovského práva. Prosím vás proto, zdržujte se sobeckých vášní, které vedou boj proti duši, ¹² a žijte vzorně mezi pohany; tak aby ti, kdo vás osočují jako zločince, prohlédli a za vaše dobré činy vzdali chválu Bohu 'v den navštívení'. (1Pt 2:11-12)

Oni se v podstatě snažili naplnit Ježíšova slova z Kázání na hoře:

- ¹³ Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. ¹⁴ Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře. ¹⁵ A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem v domě. ¹⁶ Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích. (Mt 5:13-16)

Ano, bude se stávat stále znovu, co svět bude světem, že nás lidé nebudou mít rádi kvůli evangeliu, kvůli Ježíši Kristu, kvůli naší zvěsti. Ale to je jediná věc, kterou máme druhé provokovat! To je jediná věc, pro kterou nás druzí lidé – podle Písma – smí mít v nenávisti. Hlásáním evangelia o Kristu zkrátka mnohé lidi kolem sebe nenadchneme, ale spíš popudíme proti sobě. Ale nesmíme je proti sobě popudit špatným životem! Nesmíme to činit zlým jednáním, zlými slovy.

Čerstvá zkušenost z letošního tábora: Když jsme se loučili s kuchařkami z Ranče Rovná, jedna mladá kuchařka nám velmi děkovala. Že prý ze všech táborů, které tam přes rok hostí, jsme ten nejlepší. Děti byly slušné a klidné, žádné problémy se s námi nevyskytly atd. Toto by měla být vizitka každého křesťanského společenství! Apoštol Pavel nás vyzývá:

- ¹⁸ Je-li možno, pokud to záleží na vás, žijte se všemi v pokoji. (Ř 12:18)

Prvním křesťanům se to v prvním období jejich společného života zjevně dařilo – žít s druhými lidmi v pokoji. Snad Bůh dá a nám se to bude dařit ještě také dlouho. A pokud nedá, pak bude potřeba se tím více upnout na jediný základ našeho života: Na Pána Ježíše.

Modlitba: Pane Ježíši Kriste, naplňuj nás láskou k našim bližním. Ved' nás k účinné, praktické lásce vůči lidem kolem nás, zvláště pak k našim bratrům a sestrám ve víře. Posiluj v nás takovou lásku k našim blízkým, jakou jsi ty prokázal nám a jakou nám prokazuješ dnes a denně. Svým svatým Duchem nás podepři, abychom se vzdalovali sami sobě a přibližovali se našim bližním. Abychom utíkali sami od sebe. Abychom sami sobě umírali – a byli čím dál víc skutečně svobodní a tobě podobní. Amen.